

ПРЕС КЛИПИНГ

26. септембар 2019.

НАСЛОВИ

Плата за јул - у ковертама по 466 евра (стр. 3)

ПАО У КОМУ, ДОБИО ОТКАЗ: Радник ЈКП "Чистоћа" преминуо након пада са трактора (стр. 4)

Србија мора да плати 2.000 евра сваком од 28 бивших запослених у државним фирмама (стр. 5)

ПОБЕДА РАДНИКА У СТРАЗБУРУ Због дугог суђења, од државе сваком од 28 запослених по 2.000 ЕВРА (стр. 6)

ПОСАО ЗА 5.000 ЉУДИ Министарство финансија о ефектима нових мера за запошљавање (стр. 7)

Владине олакшице симболичке, неће вратити никог у Србију (стр. 8)

Породиља која је плаћала послодавцу сада добила и отказ (стр. 10)

Плата за јул - у ковертама по 466 евра

Аутор: М. Н. С.

Статистичари измерили да је јулска зарада у просеку 55.042 динара. Највеће плате на београдском Старом граду - 86.582

НИ две јулске просечне зараде запослених у Власотинцу од 38.752 динара нису могле да достигну плате које су поделили радници у београдској општини Стари град, где је просек био 86.582 динара. Толики је распон просечних јулских примања у нашој земљи, када се у ковертама нашло у просеку 55.042 динара или 466 евра.

Овај просек зарада је према статистичким подацима за десетак одсто био "јачи" него у истом месецу прошле године. Медијална нето зарада за јул 2019. износила је 42.534 динара, а ови подаци показују да је 50 одсто запослених остварило зараду до тог износа.

Београђани су поделили по 67.976 динара. Поред Старог града, по висини зарада издваја се и Нови Београд са просеком од 86.461 динар. С друге стране је Сопот, где се у јулским ковертама просечно нашло 46.085 динара. Испод 50.000 динара, барем према статистици, примили су и запослени у Гроцкој, Барајеву, Младеновац, али и Сурчин, који је ранијих година увек био на врху листе по висини примања у Србији.

Београдски просек је за 15.000 динара "јачи" од војвођанског, где је јулска зарада износила 52.197 динара. Новосађани су примили по 60.324 динара, док су у Бачу плате биле 42.193 динара.

ЈАВНИ СЕКТОР

ПЛАТЕ у јавном сектору у јулу су у просеку износиле 61.568 динара. Административни радници на државном нивоу у јулу су просечно зарадили 66.136 динара. Нешто више примиле су њихове колеге ангазоване на административним пословима Војводине. Најмање плате међу службеницима имају они запосени у локалним самоуправама. Ту је јулски просек био 67.662 динара. Највеће јулске плате у јавном сектору имали су радници јавних државних предузећа, чији је просек био 80.888 динара.

ПАО У КОМУ, ДОБИО ОТКАЗ: Радник ЈКП "Чистоћа" преминуо након пада са трактора

Аутор: Г. Ђ.

Марко Косовац (28) преминуо након повреда које је добио радећи за ЈКП "Чистоћа" из Краљева. Послодавац: Није реч о отказу, већ о прописном раскиду уговора

СМРТ Марка Косовца (28) из Краљева, кога је предузеће "Чистоћа" из Краљева ангажовало на уређењу зелених површина отворила је питање положаја запослених који раде по уговорима о привремено-повременим пословима. Несрећни младић је пао са трактора током радног времена, завршио је у коми, а док је био у болници, добио је отказ.

У предузећу које га је ангажовало за јавне радове објашњавају да су му дали отказ јер су морали да поштују прописе. У синдикату, међутим, кажу да је ово само драстичан случај који говори о катастрофалном положају свих који су ангажовани по уговору о привремено-повременим пословима.

Покојни Косовац подлегао је 9. септембра повредама задобијеним у несрећи која се догодила док је прикупљао покошену траву у градском парку. Он је склизнуо са приколице трактора предузећа "Чистоћа", а због веома тешких повреда главе младић је пао у кому и из Опште болнице "Студеница" у Краљеву превезен је у крагујевачки Клинички центар. Прошле недеље стање му се погоршало и преминуо је.

Посебан тон овој трагедији, међутим, даје чињеница да је ЈКП "Чистоћа" раскинуло уговор на основу ког је Косовац ангажован, док су се лекари борили за његов живот.

Ивица Богојевић, директор краљевачке "Чистоће", демантује да је радник добио отказ. Он, међутим, признаје, да је уговор који је Косовац имао о извршењу јавних радова раскинут, али, како тврди - по аутоматизму.

- Радник је био ангажован на четири месеца преко конкурса о јавним радовима, који је спровела Национална служба за запошљавање. Реч је о такозваним привремено-повременим (ПП) уговорима, који имају много мањкавости, и који се аутоматски раскидају када радник не дође на посао. Наша правна служба је од 9. септембра, када се несрећа догодила, све до 13. септембра, чекала да нам НСЗ да мишљење како да поступимо у овом случају - прича Богојевић.

Директор "Чистоће" додаје да су у одговору који су добили после четири дана били цитирани чланови уговора. Према Богојевићевим речима, "Чистоћи" је тиме индиректно речено да уговор - раскине.

- Нисмо имали правног основа да наставимо сарадњу са Косовцем, па је уговор раскинут. У међувремену, пошто би изгубио здравствено осигурање које му је било потребно за лечење, контактирао сам са његовим оцем и рекао му која документа треба да сакупи, како би младић могао да се лечи. И он је то и урадио - наглашава Богојевић, додајући да предузеће није прекршило закон ни у једном делу. - Све време смо пратили његово стање и сваког јутра добијали информације од лекара. Веома ми је жао због трагедије.

Председница Асоцијације слободних и независних синдиката Србије Ранка Савић каже да трагедија из Краљева, нажалост довољно говори о положају великог броја људи, који раде на основу истог или сличног уговора какав је имао и Косовац.

- Чак и да је строго правно гледајући послодавац имао обавезу да раскине уговор, то је недопустиво из моралних разлога - каже Савић. - Овај случај, међутим, најбоље одсликава

ситуацију у којој се налазе хиљаде људи који раде по "ПП уговорима" и преко агенција - најчешће су без плаћања превоза, годишњег одмора, топлог obroка. То је тотална дискриминација која мора што пре да се прекине.

Сахрана посмртних остатака несрећног младића обављена је јуче на сеоском гробљу у оближњој Жичи.

ПОСЛОДАВАЦ ДА СЕ ВОДИ ХУМАНОШЋУ

СЛУЧАЈ из Краљева показује и бесмисленост прописа уколико није сагласан здравом разуму и примени у свакодневном животу.

- Уговор са страдалим радником свакако није морао да буде тако експресно раскинут, иако није дошао на посао. Јер постоји и питање оправданости недоласка, околности случаја, па у крајњој линији и обимом штете коју је одсуством радника послодавац претрпео. Обавеза је сваког човека, па и послодавца да се у доношењу одлука води елементарном хуманошћу - наводи Ранка Савић из АСНС.

Србија мора да плати 2.000 евра сваком од 28 бивших запослених у државним фирмама

Извор: Танјуг

Ради се о две пресуде поводом тужби радника који су у Србији добили правоснажне пресуде по којима је наложено да им се исплате заостале зараде

БЕОГРАД - Европски суд за људска права наложио је Србији да плати 2.000 евра сваком од 28 бивших радника државних фирми због кршења права на суђење у разумном року.

Ради се о две пресуде поводом тужби радника који су у Србији добили правоснажне пресуде по којима је наложено да им се исплате заостале зараде, а потом и пресуде да им је повређено право на суђење у разумном року, наводи се у пресудама.

У првој пресуди Европског суда за људска права, судско веће је одлучило у корист 12 бивших радника Фабрике резног алата у Чачку.

У њиховом случају, између 22. децембра 2014. и 4. децембра 2015. године Апелациони суд у Крагујевцу и Виши суд у Чачку утврдили су да је њихово право на суђење у разумном року било повређено и додељено им је између 100 и 400 евра ради накнаде нематеријалне штете.

Између 12. маја 2016. и 6. јула 2017. Уставни суд је наложио да се ови износи исплате директно од стране државе и одлучио да су додељени износи разумни.

Међутим, суд у Стразбуру одлучио је да Србија треба да исплати овим радницима по 2.000 евра, умањено за износ који им је већ исплаћен, а исто је одлучено и у случају 16 бивших радника државних предузећа Вучје, Инкол, Електроуниверзал и Градитељ.

Та предузећа отишла су у стечај између априла 2009. и септембра 2010. године, наводи се у пресуди Европског суда за људска права.

Њихови радници су такође успешно окончали судске поступке у Србији за исплату заосталих зарада, а већина њих је касније добила правоснажне пресуде да им је у претходном поступку повређено право на суђење у разумном року.

Привредни апелациони суд им је доделио између 100 и 400 евра, на шта су се они жалили Врховном касационом суду, који је жалбе одбио.

Обе пресуде суда у Стразбуру објављене су у Службеном гласнику Србије.

ПОБЕДА РАДНИКА У СТРАЗБУРУ Због дугог суђења, од државе сваком од 28 запослених по 2.000 ЕВРА

Извор: Нова Економија

Европски суд за људска права наложио је Србији у две пресуде да плати 2.000 евра сваком од 28 бивших запослених у државним фирмама због кршења права на суђење у разумном року, када су пред домаћим судовима тражили заостале зараде.

У оба случаја ради се о радницима који су у Србији добили правоснажне пресуде по којима је наложено да им се исплате заостале зараде, а потом и пресуде да им је повређено право на суђење у разумном року, наводи се у пресудама.

У првој пресуди Европског суда за људска права, судско веће је одлучило у корист 12 бивших радника Фабрике резног алата у Чачку.

У њиховом случају, између 22. децембра 2014. и 4. децембра 2015. године Апелациони суд у Крагујевцу и Виши суд у Чачку утврдили су да је њихово право на суђење у разумном року било повређено и додељено им је између 100 и 400 евра ради накнаде нематеријалне штете.

Између 12. маја 2016. и 6. јула 2017. Уставни суд је наложио да се ови износи исплате директно од стране државе и одлучио да су додељени износи "разумни".

Међутим, суд у Стразбуру одлучио је да Србија треба да исплати овим радницима по 2.000 евра, умањено за износ који им је већ исплаћен, а исто је одлучила и у случају 16 бивших радника државних предузећа Вучје, Инкол, Електроуниверзал и Градитељ.

Ова предузећа отишла су у стечај између априла 2009. и септембра 2010. године, наводи се у пресуди Европског суда за људска права.

Њихови радници су такође успешно окончали судске поступке у Србији за исплату заосталих зарада, а већина њих је касније добила правоснажне пресуде да им је у претходном поступку повређено право на суђење у разумном року.

Привредни апелациони суд им је доделио између 100 и 400 евра, на шта су се они жалили Врховном касационом суду, који је жалбе одбио. Обе пресуде суда у Стразбуру објављене су у Службеном гласнику Србије.

ПОСАО ЗА 5.000 ЉУДИ Министарство финансија о ефектима нових мера за запошљавање

Извор: Блиц Бизнис

Државна секретарка у Министарству финансија Славица Савичић изјавила је данас да сет мера које Министарство финансија припрема за подстицаје новом запошљавању, доноси ослушкујући потребе привреде и са жељом да се смањи незапосленост у Србији.

Она је гостујући на РТС-у најавила да ће сет закона бити у скупштинској процедури у новембру ове године, а у примени од 1. јануара 2020. године.

"Предвиђен је велики број законских измена, а већина закона је припремљена готово у целости, како би ускоро ушли у скупштинску процедуру", истакла је Савичић. Према њеним речима, кључна мера садржана је у Закону о порезу на доходак грађана, где су предвиђене одређене пореске олакшице за запошљавање, али ће измена бити и у другим прописима.

"Ове године смо покушали да нађемо оптималну меру да се на неки начин стимулише запошљавање. То се највише односи на оне који су завршили факултете и средње школе, односно на све оне који нису радили ове године. Идеја је да заснују радни однос током следеће године, а послодавци ће на тај начин имати олакшице. Предлог је да се ослободе пореза на зараде у првој години од 70 одсто, у другој 65 одсто и у последњој 60 одсто. Планирано је ослобађање од доприноса за ПИО у целости прве године, следеће 95 одсто и треће 85 одсто", објаснила је Савичић.

Она је додала да је концепт постављен тако да олакшице прате запосленог и ако промени фирму, те ако пређе у другу компанију, послодавац код кога се запослио, имаће право да настави са коришћењем олакшица.

Стручњаци скептични према ефектима нових мера за смањење доприноса за поједине категорије радника

Владине олакшице симболичке, неће вратити никог у Србију

Пише: М. Обрадовић

Мере за подстицај запошљавања у наредној години попут пореских олакшица за запошљавање радника који су били незапослени претходну годину или олакшица уколико се људи из иностранства врате и запосле у Србији су добродошле, али економисти не очекују превелике ефекте од њих.

Премијерка Ана Брнабић и министар финансија Синиша Мали пре два дана су најавили низ мера које би требало да ступе на снагу од почетка наредне године. Пре свега ту је пакет смањења намета на рад који је испреговаран приликом одлуке о повећању минималне зараде, па ће тако од наредне године неопорезиви део месечне зараде бити повећан са 15.300 на 16.300 динара, а планирано је и смањење стопе доприноса за пензијско и инвалидско осигурање на терет послодавца са 12 одсто на 11,5 одсто што би требало да смањи укупно оптерећење на рад са 62 на 61 одсто.

Министар Синиша Мали је истакао да очекује да ће, захваљујући оваквим мерама, незапосленост почетком наредне године бити једноцифрена, као и да ће оне утицати на повећање плата у приватном сектору.

У другом пакету су мере чији је циљ подстицање запошљавања. Према речима председнице Владе од 1. јануара идуће године компаније које буду повећавале број запослених и запошљавале лица која нису била у радном односу током 2019. године добиће ослобођење до 70 одсто пореза на зараде и доприноса за ПИО током 2020. године, а онда ће се у наредне две године ослобођења смањити на 65 одсто, односно 60 одсто у 2022. години.

Слични подстицаји обећани су и нашим људима у иностранству који уколико се врате и запосле у Србији могу добити умањење основица за обрачун пореза и доприноса у висини од 70 одсто у наредних пет година.

Ове мере на први поглед делују као значајна помоћ послодавцима да се одлуче за запошљавање људи, али ако се погледа историја мера за запошљавање можемо наићи на јако сличне мере претходних година. Једна је рецимо управо сада актуелна и јако личи на најављене, а то је повраћај 65 одсто уплаћених пореза и доприноса ако се запосли до девет лица, 70 одсто ако се запосли 10 до 99 људи, а 75 одсто ако се запосли више од 100 радника. Овај подстицај важи до 31. децембра 2019. године па најављене мере делују као наставак већ постојећих.

Михаил Арандаренко, професор на Економском факултету у Београду, напомиње да није видео како ће мере стварно изгледати, на први поглед делују да су из истог арсенала као и претходних година.

„Пуно тога зависи и од тачног дизајна мера, али то су тек друга најбоља решења. Најбоље решење је комплетна промена опорезивања рада, с обзиром да је наш систем прилично регресиван и то је узрок незапослености и сиве економије. Укупно окружење према улагањима у радно интензивне делатности је непријатељско и зато се и доносе те мере или субвенције за стране инвеститоре“, оцењује Арандаренко.

Према речима Јурија Бајца, професора на Економском факултету, свака помоћ послодавцима је добродошла, али промене су врло мале и из страха да се не угрози стабилност буџета.

„Да ли ће послодавци искористити ове подстицаје, то је већ друга ствар. Ипак, они који спроводе јавне политике морају да процене и да буду сигурни да ће нека мера постићи циљ. У супротном, ако се циљ не постигне имаћемо само негативни ефекат мере, као што је рецимо смањење прихода у буџету или ће мера само бити без резултата. Ипак, мислим да тако изоловане, мере не могу пуно да допринесу, посебно да спрече одлазак људи у иностранство, јер су разлози много дубљи од високог пореза. Више бих волео да сем краткорочних и појединачних мера видимо стварање услова за пословање, за конкуренцију, владавину права. Тек ако би се Влада са тим озбиљније позабавила и овакве мере би дале више резултата“, оцењује Бајец.

Можда и по први пут ће власти покушати да нешто конкретно ураде по питању одласка људи у иностранство, односно у овом случају на њиховом повратку у Србију, посебно с обзиром на туробне процене да ће нас бити милион мање за 30 година.

Арандаренко истиче да је проблем са оваквим мерама што су привремене и што се на крају вратите на основни сценарио који је неповољан за запошљавање и у ком морате да уложите значајна средства ако желите да одржите бизнис.

Саша Ранђеловић, професор Економском факултету примећује да је намера Владе да пошаље сигнал емиграцији да се врате у земљу.

„С обзиром на временско ограничење мера питање је могу ли оне да утичу на доношење тако важне одлуке као што је пресељење. Код високо образованих има и других препрека осим пореза. Рецимо процедуре за нострификацију диплома за запослене трају годинама. Влада би требало да се позабави тим ограничењима. А што се тиче пореза требало би системски да их смање. Ове мере су добродошле, али њихов ефекат је упитан“, напомиње Ранђеловић.

На крају и послодавци истичу да очекују релативно скромне ефекте ових мера и да ће утицати више психолошки на послодавце и људе који желе да се запосле.

„Држава би требало много смелије да искорачи у смањење намета на рад. Унија послодаваца Србије је прихватила смањење доприноса на ПИО за 0,5 одсто и повећање неопорезивог дела зараде као компензацију за повећање минималца, али привреди треба растерећење у већој мери како би имали и домаће, а не само стране инвестиције“, каже Небојша Атанацковић, члан Уније послодаваца Србије.

Тест за предузетнике

Влада планира и увођење дисциплине међу предузетнике који подлежу паушалном опорезивању будући да неке компаније уместо да запосле људе, ангажују њихове предузетничке агенције како би смањиле расходе за порезе и доприносе.

Синиша Мали је најавио увођење теста самосталности предузетника изменом члана 85 Закона о порезу на доходак грађана.

„На тај начин желимо да утврдимо да ли је неко ангажован као прави предузетник, или као замена за запосленог. Неки од критеријума биће да ли претежни ниво прихода остварује од једног клијента и његових повезаних лица, да ли од послодавца зависи када ће предузетник користити годишњи одмор, да ли за рад користи просторије и опрему послодавца или да ли послодавац организује стручно усавршавање за предузетника“, рекао је Мали и навео да ако се испостави да је предузетник замена за запосленог плаћаће се порез 20 одсто, доприноси за ПИО 26 одсто и доприноси за здравствено уколико није осигуран по другом основу 10,3 одсто.”

Породиља која је плаћала послодавцу сада добила и отказ

Извор: РТС

Већ неколико месеци РТС се бави случајем Снежане Пешовић, породиље која је сама плаћала доприносе како би је послодавац пријавио.

Након објављивања њеног случаја, све надлежне институције су се укључиле у решавање проблема. У међувремену је настао нови проблем - Снежана Пешовић је добила отказ.

Дуже од деценије Снежана Пешовић је радила "на црно". Када је остала у другом стању тражила је од послодавца да је пријави, јер јој је здравствена књижица била неопходна.

Послодавац ју је пријавио, али уз услов да сама плаћа доприносе. И када се на крају месеца подвуче црта она је послодавцу практично плаћала што ради – месечно му је давала 4.000 динара више него он њој.

Да проблем буде већи, он јој доприносе и плату за два и по месеца уопште није уплатио, иако му је за то дала новац.

Прича Снежане Пешовић и даље пркоси здравом разуму. Она је породиља која је послодавцу плаћала 30.000 месечно, а од њега добијала 26.000.

И то што јој дугује новац, тренутно је мањи проблем. Иако је на породилском одсуству, Снежана Пешовић је у међувремену добила отказ.

Против послодавца је поднето неколико тужби, али у овом тренутку и Снежана и дете су без здравствене књижице.

"Ја 1. августа добијам отказ. То сазнајем из инспекције рада, позвао ме је начелник и рекао ми је да сам одјављена. На моје питање како је то могуће, јер сам ја и даље на породилском одсуству, нису имали информацију како се то десило", каже Снежана Пешовић

Не само да је добила отказ, она је одјављена ретроактивно – за годину дана уназад.

"Мој послодавац је мене 1. августа одјавио закључно са датумом 14. септембар 2018. То је био први дан мог породилског одсуства", додаје Снежана Пешовић.

Активиран бланко-отказ

Послодавац је, по свему судећи, активирао бланко уговор о отказу који је Снежана потписала истога дана када и Уговор о раду. Како је могуће да се породиљи да отказ и то за годину дана уназад?

У Фонду ПИО наводе да су све урадили по закону јер им је послодавац доставио неопходне доказе.

У саопштењу Фонда ПИО се наводи: "Одјава са осигурања, може се спровести кроз управни поступак у Фонду ПИО у ситуацијама када послодавци не спроведу пријаву и одјаву благовремено, електронски на Порталу Централног регистра обавезног осигурања, у складу са Законом. Они то могу урадити и накнадно, кроз управни поступак, уз услов да обезбеде ваљане доказе и документацију, као што је било у овом случају".

У Фонду ПИО додају да другостепени орган тренутно одлучује о жалби коју је Снежана Пешовић уложила. Инспекција рада је против Снежаниног послодавца поднела три пријаве. Две прекршајне и једну кривичну јер је отказ дао породиљи.

"Законом о раду је јасно предвиђено да приликом породилског одсуства, одсуства због неге детета или одсуства због посебне неге детета, не може да се да отпуст породиљи. Инспекција је изашла на лице места, установила неправилност и ми смо након онога што смо установили приликом надзора предузели мере – покренули прекршајни поступак, а након тога смо покренули и кривичну пријаву против послодавца", каже Стеван Ђуровић, в. д. директора Инспектората за рад.

Повереница покренула парницу

Да је недопустиво да се током породилског одсуства жени да отказ сагласна је и повереница за заштиту равноправности. Она је у Снежанино име против послодавца покренула стратешку парницу пред Вишим судом.

"Када се госпођа Пешовић обратила 1. августа, ми смо већ 6. августа поднели тужбу суду и покренули стратешку парницу. У међувремену је суд затражио да уредимо тужбу. Између осталог и да се утврди да је ово акт дискриминације, односно да се утврди да је дискриминаторно поступање између осталих и то што сте дали жени отказ за време трајања породилског и одсуства ради неге детета, које је апсолутно забрањено нашим Законом о раду, активирајући отказ за који се основано сумња да је потписан као бланко отказ. Дакле, овде имамо вишеструко кршење бројних права из радног односа, али и кршење Закона о забрани дискриминације", каже Бранкица Јанковић, повереница за заштиту равноправности.

Она додаје да ускоро очекује заказивање првог рочишта. Проблем је и то што тренутно ни Снежана Пешовић ни дете немају оверену здравствену књижицу.

У Републичком фонду за здравствено осигурање наводе да се она може пријавити преко супруговог осигурања или преко евиденције Националне службе за запошљавање.

"Уколико је у брачном односу, може се пријавити преко супруга, под условом да је он у радном односу. Уколико није, по основу приоритета, као незапослено лице или по основу порођаја у трајању од годину дана", наводи Немања Великић из Републичког фонда за здравствено осигурање.

Снежана не може да добије здравствену књижицу

Ипак, проблем је то што Снежана од послодавца није добила решење о прекиду радног односа, па се не може пријавити ни на евиденцију националне службе за запошљавање ни преко супруговог осигурања.

Почетком октобра биће тачно годину дана од рођења детета па ни по том основу неће моћи да добије здравствену књижицу.

"Не могу да се вратим на посао, а не могу ни да тражим други посао, с обзиром на то да ја никакав документ нисам добила. Ја се водим и као запослена и као породиља у отказу. Тако да сам тренутно без примања, задњу плату сам примила 13. септембра", каже Снежана Пешовић.

И та накнада, коју је добијала за време породилског одсуства, износила је 10.633 динара месечно.

И као што је у њеном случају све на граници невероватног тако је и то да ће можда тај новац морати да врати – уколико се њена жалба против отказа не усвоји и она буде одјављена са осигурања ретроактивно за претходних годину дана.

Породилско одсуство Снежани Пешовић истекло је 14. септембра и она је сутрадан, наводи, отишла да се јави на посао. Ипак, додаје, иако је фирма и даље активна у АПР-у, сви објекти њеног послодавца су затворени.